

متن پرسش

با عرض سلام و خدا قوت: ببخشید چند سوال از محضرتان داشتم: ۱. در پاسخ بعضی سوالات دیدم که نوشتید، مثلا خداوند زردآلو را زردآلو نکرد بلکه فقط او را وجود بخشید. خواستم بدانم یعنی خداوند قدرت خلق کردن زردآلو را ندارد؟ آخه اینطور قدرت خدا محدود میشه که فقط خداوند میتونه یه چیزی رو موجود کنه ولی اون چیزی که موجود میشه دیگه دست خدا نیست که چی باشه و به ذات اون موجود بستگی داره که زردآلو بشه یا...؟ ۲. در همین موضوع سوال دیگری ازتون دارم که عین ثابت و سعه وجودی انسان ها هم آیا باز خداوند به آن ها وجود میبخشه؟ یعنی مثلا آقای قاضی (ره)، با سعه وجودی مثلا ۲۰، آیا خداوند اراده کرد سعه وجودی ایشان بشه ۲۰ یا نه بلکه اقتضای ذات و روح آقای قاضی این سعه وجودی (۲۰) است و مثلا با سعه وجودی ۱۹ نمی تواند به عالم دنیا وارد شود و متولد شود؟ خوب اگه اقتضای ذات ایشان باشه خوب باز قدرت خدا محدود میشه؟ ۳. ببخشید ابهامی برام پیش اومده که میگم مگه خداوند عادل نیست پس چرا مثلا اقتضای ذات آقای قاضی مثلا ۲۰ باشه که فقط در این سعه وجودی می تواند متولد شود ولی سعه من مثلا ۵ باشه. اگه اقتضای ذات اون ۲۰ است چرا مال من نباشه. آیا اینکه اقتضای هر ذاتی چه عین ثابت و چه مقدار سعه وجودی داشته باشد را خدا تعیین میکنه؟ یعنی خداوند اراده می کند سعه وجودی من چقدر و سعه وجودی آقای قاضی چقدر باشد؟ خواهشا به همه سوالات جواب بفرمایید تا شاید با کنار هم گذاشتن جواب ها، ابهام و شبهه ام حل شود. خداوند خیرتان دهد. ممنون.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: این موضوع از موضوعات ظریف فلسفی و کلامی است. مرحوم شهید مطهری تا حدی در کتاب ارزشمند «عدل الهی» موضوع را مورد مذاقه قرار داده‌اند. زیرا «امکان»، ذاتی هر شیئی است و حضرت حق، امکان هر شیئی را «وجود» می‌دهد. به همین جهت می‌فرماید: «قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ» حجت بالغه از آن خداوند است. بدین معنا که فردای قیامت کسی نمی‌تواند بگوید چرا من چنین شدم که هستم. زیرا در جواب گفته می‌شود خداوند آنچه تو بوده‌ای را، وجود داده است. که البته این بحث، عرض عریضی دارد. موفق باشید